

Koulukieltäytyminen yhteisenä haasteena

Opiskeluhuollon näkökulma

Marke Hietanen-Peltola

29.10.2019

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sidonnaisuudet kahden viimeisen vuoden ajalta

- **LT, yleislääketieteen erikoislääkäri, lastenneuvola ja kouluterveydenhuoltotyön erityispätevyys, perhelääkäri- ja perheterapiakoulutus**
- **Päätoimi**
 - Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, ylilääkäri, Lapset, nuoret ja perheet yksikkö, Hyvinvointiosasto
- **Sivutoimet**
 - Koululääkäri, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä
- **Tutkimus ja kehitystyö**
 - Ei ulkopuolisella rahoituksella
 - Duodecimin koulun terveyskirjaston toimituskunta kesäkuu 2019 asti
- **Koulutustoiminta**
 - Ei kaupallisten yritysten kanssa yhteistyössä
- **Luottamustoimet terveydenhuollon alalla**
 - ---
- **Toiminta terveydenhuollon ohjaukseen pyrkivissä hankkeissa**
 - Mukana ainoastaan valtionhallinnon tai muiden julkisten organisaatioiden hankkeissa
- **Muut sidonnaisuudet**
 - ---

International Network for School Attendance

Inaugural INSA Conference
October 16th - 18th 2019
Oslo, Norway

**Emme ole yksin tässä(kään)
asiassa.....**

Kouluterveydenhuollolla on poissaolojen selvittelyssä tärkeä rooli

- Terveystarkastukset
 - Poissaolotiedot entistä tarkemmin (>10-15 % poissaolot vaatii vahvaa puuttumista)
- Avoimilla vastaanotoilla kävijät
 - Toistuva oireilu ja kotiinlähtö kesken päivän
- Koululääkärin arvio
- Yhteistyö
 - Vanhempiin
 - Opettajiin
 - Muihin palveluihin koulussa ja koulun ulkopuolella

Poissaoloja lähestyttävä laajalla näkökannalla

- Somaattiset oireet (psykosomaattiset)
- Psykkiset oireet, esim. ahdistusneisuus, depressio
- Tilanne koulussa
 - Kiusaaminen
 - Oppimispulmat ja vaatimusten epäsuhta kykyihin
 - Koulun toimintakulttuuri
 - Suhteet opettajiin
- Tilanne kotona
 - Vanhempien tuki koulunkäyntiin
 - Vanhempien terveys ja hyvinvointi
 - Olosuhteet kotona
- Vapaa-aika ja terveystottumukset
 - Uni, lepo, vuorokausirytmii
 - Ravitsemus, liikunta
 - Päihteet ja tupakkatuotteet
 - Mediasuhteet (netti, some , jne)

Opiskeluhoolto ja poissaolot

- Runsaat poissaolot on nähtävä oireena/riskinä, joka käynnistää opiskeluhoollollisen selvittelyn ja tuen
 - Mm. opiskeluvaikeuksien vuoksi ohjattava opiskeluhoollon palveluihin
 - Monialainen asiantuntijaryhmä, jossa oppilaan ja huoltajan lisäksi esim, opettaja/luokanvalvoja, kuraattori/psykologi ja kouluterveydenhuollon edustaja pystyy selvittämään poissaolon syitä ja miettimään tarvittavia toimia

Opiskeluhuolto ja poissaolot

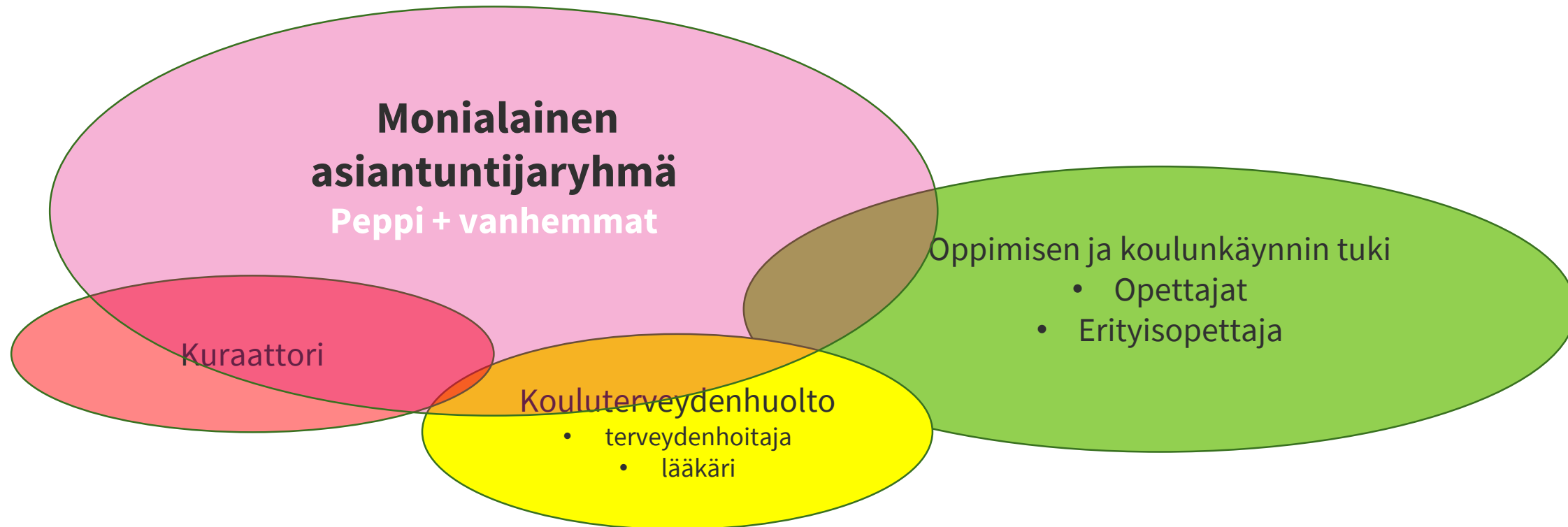
- Monialaisen yhteistyön kysymys, ratkaistava mm.
 - Miten ja kuka seuraa poissaoloja?
 - Miten opiskeluhuollon palvelut saavat tiedon poissaoloista?
 - Mihin opiskeluhuollon palveluun ohjataan ensisijaisesti?
 - Miten varmistetaan myös muiden palvelujen näkökulmat tarvittaessa?
 - Miten yhteen sovitetaan pedagoginen tuki ja opiskeluhuollon tuki?
 - Miksi joskus suunnitellaan vain pedagogista tukea puuttumatta poissaolojen syihin?
 - Miten saadaan erityistason konsultaatioita sujuvasti?
 - Miten saadaan sosiaalipalveluja perheelle/oppilalle ennen kuin tilanne menee pahemmaksi?
 - Ja miten tämä kaikki pidetään koossa ja johdonmukaisesti etenevänä prosessina?

Peppi 8 lk

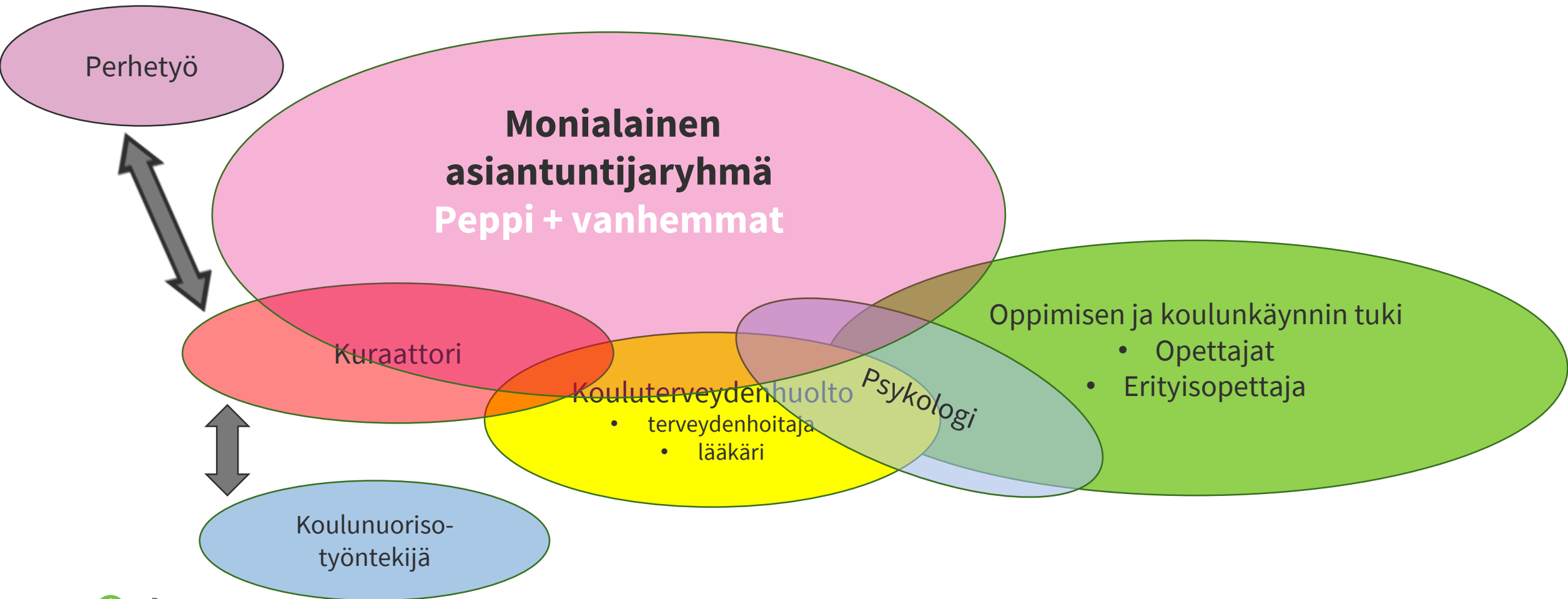
- Taitava ja hiljainen tyttö
- 8 lk alusta asti yhtäkkiä paljon poissaoloja. Päänsärkyä, huimausta ja vatsavaivoja usein. Vanhemmat kuittaavat sairauspoissaoloiksi. Käyntejä päivystyksessä.
- Koululla kootaan monialainen asiantuntijaryhmä (Peppi, vanhemmat, luokanvalvoja, kuraattori, terveydenhoitaja), jossa selvitetään poissaolojen syytä
 - Epämääräisiä kipuja ja pahaa oloa → koululääkärille
 - Yksin jäämisen kokemuksia koulussa → kuraattorille
 - Oppimisen tuen järjestäminen → opettaja ja erityisopettaja

Peppi 8lk

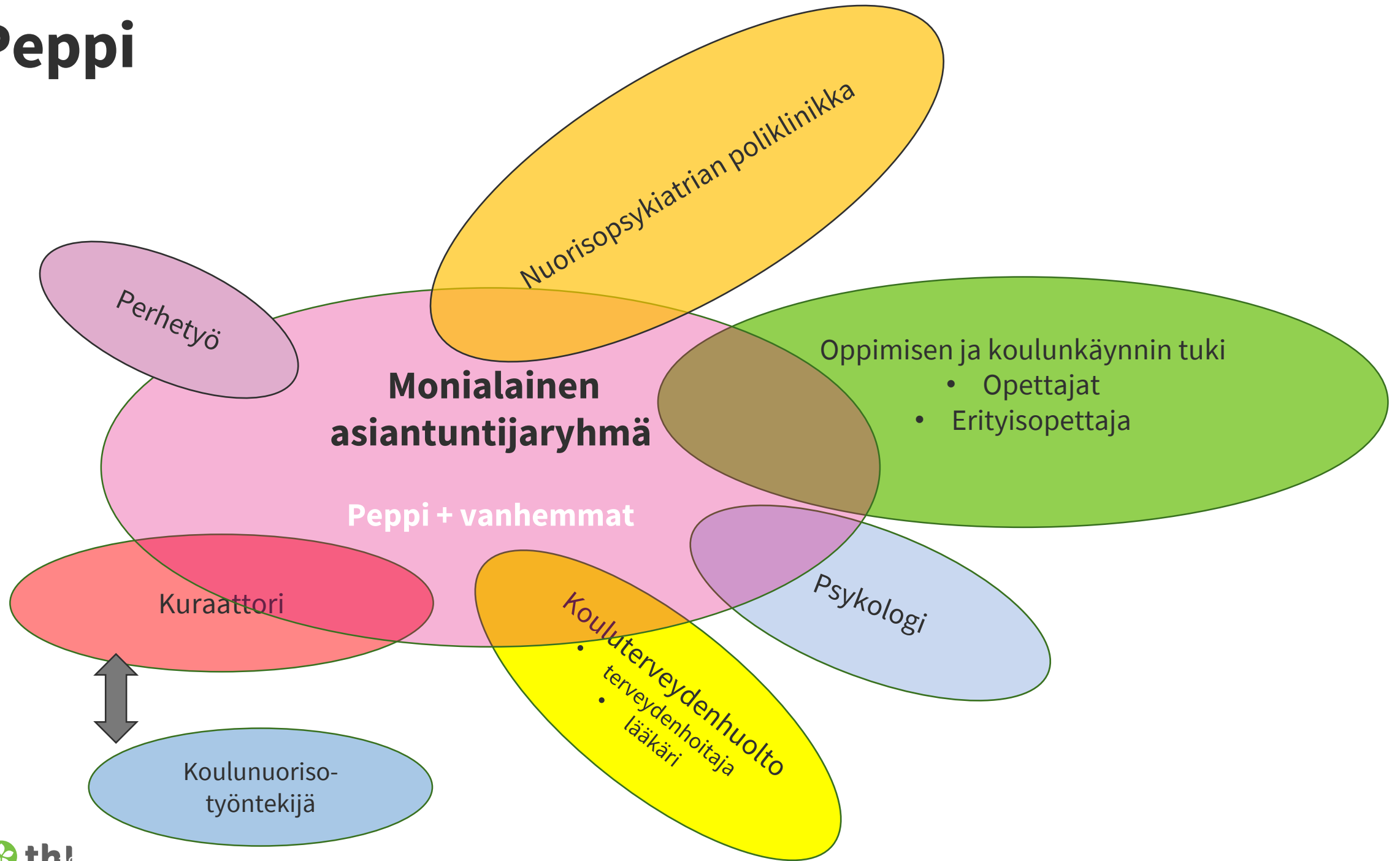
- koulussa tarjottava tuki: opiskeluhuolto ja pedagoginen tuki

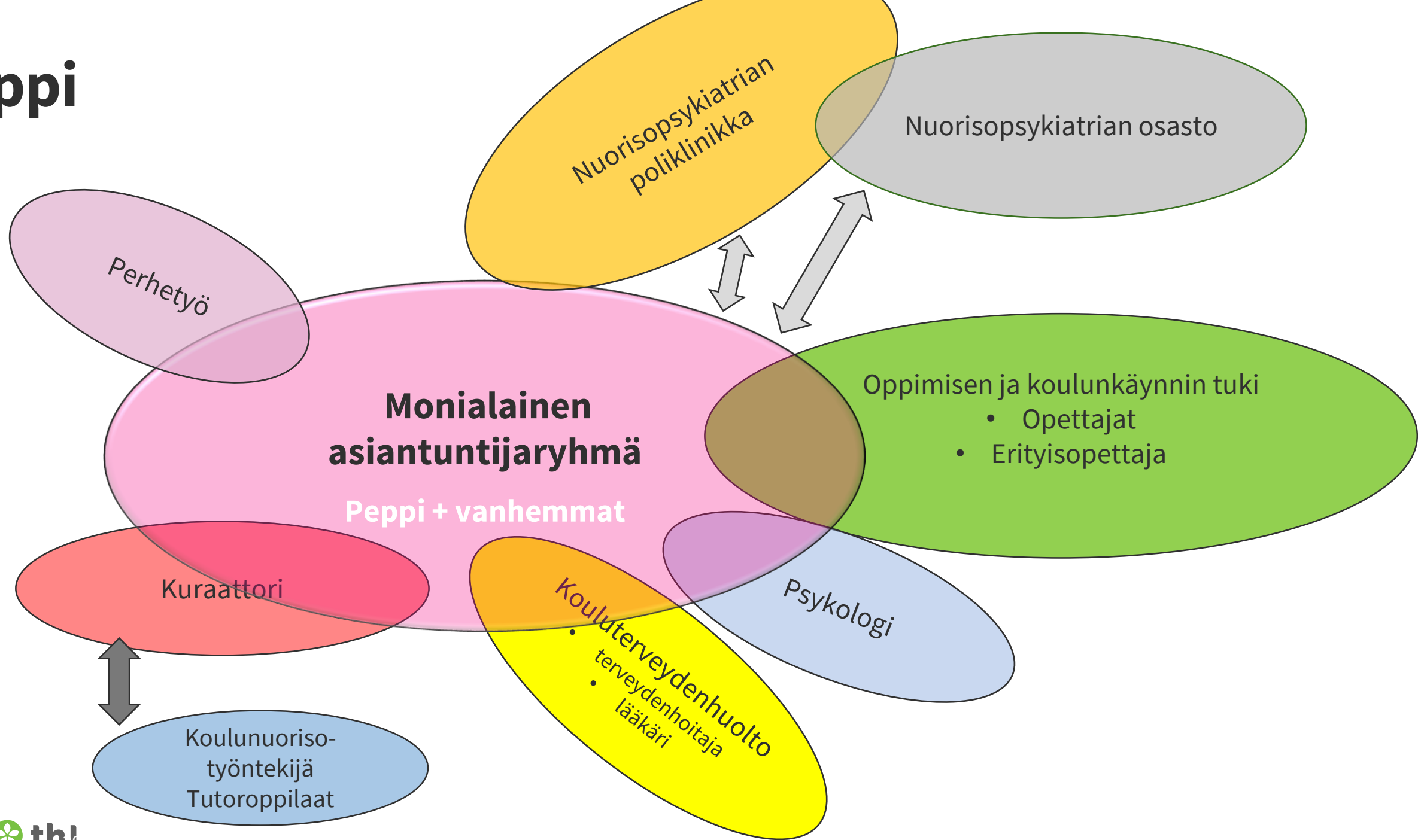
Peppi - koulussa tarjottava tuki opiskeluhuolto ja pedagoginen tuki

Peppi

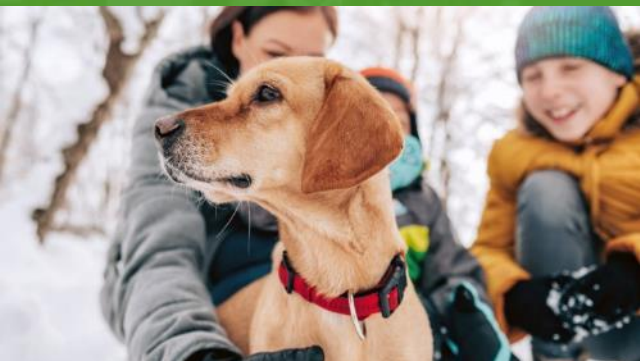

Peppi

”

Äiti, en
tahdo
mennä
kouluun

**Tarvitaan kansallinen toimintamalli
koulupoissaoloihin!**

Kiitos!